

**POLITICA EXIM BANCA
ROMÂNEASCĂ NCS PRIVIND
FINANȚAREA SUSTENABILĂ ÎN
DOMENIUL SUSTINERII OFICIALE A
CREDITELOR LA EXPORT**

I. Context și obiective

Necesitățile de finanțare a proiectelor de investiții incluse în strategiile de dezvoltare ale țărilor cu venituri reduse (*lower income countries*) au în vedere atât utilizarea surselor de finanțare externă puse la dispoziție de organismele internaționale, cât și accesarea instrumentelor de susținere oficială a creditelor la export.

Acordarea de credite la export cu componentă de concesionalitate către sectorul public/guvernamental al acestor țări reprezintă o alternativă viabilă în principal pentru susținerea proiectelor mari de infrastructură, care contribuie la dezvoltarea economică și socială în aceste regiuni.

Pe cale de consecință, în condițiile existenței unor niveluri ridicate ale datoriei externe ale acestor țări, susținerea oficială a creditelor la export prin instrumente de finanțare, garantare sau asigurare trebuie derulate având la bază principii prudențiale și practici sustenabile. În același timp, efortul financiar implicat nu trebuie să afecteze perspectivele de ordin economic, financiar și social pe termen lung ale țării respective, având ca obiective:

- ✓ dezvoltarea sustenabilă prin eliminarea sau reducerea costurilor neproductive;
- ✓ corelarea nevoilor de finanțare cu capacitatea de rambursare pe termen lung;
- ✓ guvernanta bazată pe responsabilitate și transparență în gestionarea resurselor publice.

În acest context, la nivelul Consiliului OCDE, s-au elaborat *Recomandările privind practica finanțării sustenabile și creditele la export susținute oficial* (denumite în continuare *Recomandări*) care stabilesc un set de principii și reguli aplicabile instituțiilor implicate în susținerea oficială a creditelor la export către țările cu venituri reduse¹.

Având în vedere că prevederile *Regulamentului UE nr.1233/2011*, cu modificările ulterioare², solicită țărilor membre UE să aplice principiile și orientările stabilite prin *Acordul OCDE privind susținerea oficială a creditelor la export* (denumit în continuare *Acord*), precum și recomandările elaborate de Consiliul OCDE în domeniul creditelor la export, prezenta *Politică* are ca obiectiv implementarea *Recomandărilor Consiliului OCDE privind practica finanțării sustenabile și creditele la export susținute oficial* la nivelul activității desfășurate de Exim Banca Românească în numele și în contul statului, în calitate de instituție a statului român de susținere oficială a creditelor la export.

Prezenta *Politică* se aplică produselor de finanțare, garantare și asigurare acordate de Exim Banca Românească NCS destinate susținerii creditelor la export cu termen de rambursare mai mare de 1 (un) an, acordate debitorilor publici/debitorilor garantați de stat din țările cu venituri reduse.

II. Definiții, noțiuni și abrevieri utilizate

¹ Lista țărilor cu venituri reduse este furnizată și actualizată de către FMI și Banca Mondială fiind disponibilă pe site-ul OECD.

² *Regulamentul UE 155/2016 adoptat de Comisie în 29 Septembrie 2016*

În scopul prezentei Politici se definesc următorii termeni:

- ❖ *Țări cu venituri reduse* - țările eligibile pentru finanțare prin intermediul Fondului Monetar Internațional (FMI), Fondului pentru reducerea sărăciei și creștere economică (PRGT) sau acele țări care au acces la credite fără dobândă sau granturi acordate de Asociația Internațională pentru Dezvoltare (IDA) a Băncii Mondiale;
- ❖ *Autorități guvernamentale* – autoritățile care, în conformitate cu legislația națională specifică din țara debitorului, sunt responsabile pentru elaborarea și implementarea politicilor economice și financiare ale țării respective (de regulă Ministerul Finanțelor sau banca centrală)
- ❖ *Debitori publici sau debitori garantați de stat* – orice debitori ale cărui obligații de rambursare sunt garantate de către o entitate publică. Prin entitate publică se va înțelege orice autoritate guvernamentală la nivel local, central sau regional sau întreprinderi publice ale căror obligații de plat sunt garantate de către guvern în caz de incapacitate de plată . Pentru a determina statutul unei entități dintr-o țară căreia i s-a stabilit un plafon al datoriei publice în cadrul unui program derulat de FMI, se poate identifica Memorandumul tehnic cu FMI unde se regăsește lista instituțiilor publice implicate sau prin consultări directe cu FMI sau Banca Mondială.
- ❖ *Cheltuieli neproductive* - orice tranzacție care nu este în concordanță cu strategia unei țări de reducere a sărăciei și de menținere a sustenabilității datoriei publice și care nu contribuie la dezvoltarea economică și/sau socială a acesteia.
- ❖ *Credit concesional (preferențial)* - credit oferit în condiții care sunt considerabil mai favorabile decât cele obținute în condițiile pieței. FMI calculează nivelul de concesionalitate ca diferența dintre valoarea nominală a creditului și suma valorii actualizate a plăților pe care le va efectua în viitor debitorul în scopul onorării datoriei, exprimată ca procent din valoarea nominală.
- ❖ *Analize de sustenabilitate a datoriei publice (Debt Sustainability Analysis – DSA)* – rapoarte elaborate de FMI și Banca Mondială în scopul stabilirii unor coordonate pe baza cărora să fie fundamentate deciziile de acordare de împrumuturi către țările cu venituri reduse, astfel încât să se asigure echilibrul dintre neesitățile de finanțare și capacitatea de rambursare a acestora, atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung.
- ❖ *Politica FMI de stabilire a limitelor datoriei publice (Debt Limits Policy - DLP)* - stabilește cadrul general de stabilire a unor criterii cantitative pentru gestionarea limitelor aplicabile datoriei publice ale țărilor implicate în programele de suport financiar ale FMI;
- ❖ *Politica Băncii Mondiale privind împrumuturile comerciale (Non-Concessional Borrowing Policy - NCBP)* – stabilește modalitățile de reducere a riscului de supraîndatorare prin împrumuturi comerciale (împrumuturi în care componenta de grant este mai mică de 35%);

Abrevieri:

DFGANCS – Direcția Finanțări, Garanții și Asigurări Nume și Cont Stat

SR – Serviciul Risc

DA - Direcția Analiză

DRI - Direcția Relații Instituționale

CIFGA – Comitetul Interministerial pentru Finanțări, Garanții și Asigurări

BM – Banca Mondială

III. Principii privind finanțarea sustenabilă

Ca regulă generală, Exim Banca Românească NCS nu acordă finanțări, garanții și asigurări pentru credite la export cu termen de rambursare mai mare de 1 an, către debitori publici/debitori garantați de stat din țările cu venituri reduse, dacă aceste țări nu au plafon disponibil pentru împrumuturi comerciale potrivit DLP sau NCBP sau dacă tranzacțiile susținute nu se încadrează în strategia de dezvoltare a țării respective.

Decizia de acordare a instrumentelor de susținere oficială va avea la bază:

1. Informațiile cuprinse în cele mai recente analize de sustenabilitate (DSA) realizate de FMI/Banca Mondială în contextul Cadrului comun de sustenabilitate a datoriei publice, în care se vor urmări:
 - programele relevante sau politicile aplicabile în relația cu tranzacția propusă pentru susținere oficială;
 - informațiile referitoare la plafoanele datoriei publice stabilite de FMI pentru anumite țări;
 - informații referitoare la proiectele eligibile pentru împrumuturi non-concesionale.
2. Încadrarea în limitele aplicabile sectorului public pentru împrumuturi comerciale, stabilite conform metodologiei FMI / Băncii Mondiale.

Exim Banca Românească NCS va informa FMI și Banca Mondială referitor la orice intenție de a acorda finanțări, garanții sau asigurări de credite la export către debitori publici/debitori garantați de stat din țările cu venituri reduse.

IV. Măsuri specifice privind implementarea Politicii

Implementarea Politicii se realizează de către structurile din cadrul DFGANCS, care își exercită atribuțiile specifice pe fluxul de acordare a produselor care cad sub incidența acestora.

În acest sens, la data preluării în analiză a solicitărilor de acordare a unei finanțări, garanții sau asigurări de credite la export către debitori publici/debitori garantați de stat din țările cu venituri reduse, DA solicită SR verificarea statutului țării de destinație a exportului.

1. SR verifică dacă țara debitorului public/debitorului garantat de stat se află pe listele FMI/Băncii Mondiale a țărilor cărora li s-au impus limite/ condiții referitoare la împrumuturile comerciale (<https://www.imf.org/en/Topics/sovereign-debt/debt-limits-policy> - *Countries Subject to IMF/World Bank Debt Limits Conditionality*; <https://ida.worldbank.org/en/financing/debt/sustainable-development-finance-policy>)
2. În cazul în care țara debitorului nu se află pe listă, SR obține rapoartele de analiză a sustenabilității datoriei elaborate de FMI/Banca Mondială de pe site-ul acestor instituții (<https://www.imf.org/en/Publications/DSA>), analizează informațiile furnizate de acestea și informează DA cu privire la situațiile identificate, prin *Fisa de risc de tara*.
3. În cazul în care, din verificările efectuate:
 - a) țara debitorului se află pe listele menționate la pct.1 și/sau sunt identificate restricții / condiționalități în rapoartele menționate la pct.2, Exim Banca Românească NCS nu va continua analiza solicitării, iar DA va informa solicitantul în consecință. În cazul în care

- există informații cu privire la inițierea negocierilor între autoritățile din țara debitorului cu FMI/Banca Mondială în vederea aprobării unor programe sau politici specifice aplicabile în relație cu tranzacția propusă pentru susținere oficială, la cererea solicitantului, analiza va putea fi suspendată până la obținerea unui document oficial din partea FMI/Băncii Mondiale;
- b) În cazul în care țara debitorului nu se află pe listele menționate la pct.1 de mai sus și nu sunt identificate restricții în ceea ce privește limita datoriei publice, SR informează DRI și DA. În scopul asigurării transparenței ex-ante în relația cu FMI/BM, DRI va transmite o notificare către FMI și Banca Mondială (prin intermediul adresei de mail *Lending to LICs* referitor la intenția de acordare a instrumentului de susținere oficială. În notificare se menționează țara, informațiile necesare identificării proiectului susținut și valoarea creditului la export în DST. Documentația transmisă către CIFGA va cuprinde eventualele observații primite din partea FMI/Băncii Mondiale.
- c) În cazul tranzacțiilor peste 5 milioane DST (sau peste 1 milion DST în cazul țărilor foarte mici, cu venit național sub 1 miliard USD), DRI solicită Ministerului Finanțelor contactarea pe canal oficial a autorităților relevante din țara debitorului (de ex. Ministerul Finanțelor, Trezoreria etc), solicitând confirmarea în scris a încadrării proiectului/cheltuielilor aferente tranzacției propuse în limitele/condițiile stabilite de FMI/Banca Mondială prin politicile specifice (*DLP și NCBP*) pentru țara respectivă; această confirmare nu va fi solicitată în cazul în care Ministerul Finanțelor sau banca centrală din țara respectivă sunt implicate în tranzacție ca garant/debitor; până la primirea răspunsului oficial din partea autorităților relevante din țara debitorului, Exim Banca Românească NCS va suspenda analiza solicitării și va informa solicitantul în consecință.
- d) La data transmiterii solicitării spre aprobare CIFGA, la solicitarea DA, SR realizează o nouă verificare a listelor menționate la pct.1. În cazul în care țara debitorului nu s-a aflat pe aceste liste și/sau nu au fost identificate restricții/condiționalități în cursul procesului de analiză, dar ulterior depunerii cererii de acordare a unei finanțări, garanții sau asigurări de credite la export situația țării debitorului s-a modificat în sensul pierderii plafonului disponibil pentru împrumuturi comerciale, Exim Banca Românească NCS va suspenda transmiterea în aprobare a solicitării și va informa solicitantul în consecință.
- Situațiile în care Exim Banca Românească va suspenda analiza solicitării/va propune respingerea solicitării sunt incluse în mod transparent în documentația de accesare a susținerii oficiale.
4. La cererea solicitantului, analiza solicitării de acordare a unei finanțări, garanții sau asigurări de credite la export va putea fi reluată de DA numai după restabilirea limitei de îndatorare de către FMI/BM. Dovada restabilirii situației țării respective se realizează fie prin excluderea țării din listele publice ale FMI/Băncii Mondiale, fie prin prezentarea unui document din care să rezulte că autoritățile competente din cadrul FMI/Băncii Mondiale au aprobat excluderea țării debitorului din listele menționate la pct.1. În cazul în care nu există restricții identificate conform etapelor menționate mai sus, analiza solicitării se va desfășura conform reglementărilor interne aplicabile.
5. În cazul operațiunilor de reasigurare/coasigurare având ca obiect tranzacții care îndeplinesc criteriile menționate în prezenta Politică, demersurile menționate mai sus se realizează de către Asigurătorul Principal.

V. Dispoziții finale

Exim Banca Românească NCS, prin DRI, va raporta anual FMI și Băncii Mondiale, prin intermediul Secretariatului OCDE, toate tranzacțiile de export către țări cu venituri reduse pentru care s-au acordat instrumente de susținere oficială a creditelor la export

Prevederile prezentei Politici se completează cu prevederile *Recomandărilor* și a oricăror altor documente oficiale ale UE/OCDE emise în aplicarea acestora și va fi supusă revizuirii periodice, în funcție de prevederile documentelor de referință menționate în Politică, de expertiza dobândită în derularea tranzacțiilor susținute oficial, precum și de colaborarea continuă și schimbul de experiență cu celelalte instituții de tip ECA.

Exim Banca Românească NCS poate elabora proceduri/instrucțiuni în scopul implementării prezentei Politici.

Prezenta Politică este adusă la cunoștința clienților Exim Banca Românească și a tuturor părților interesate prin publicare pe site-ul www.eximbank.ro.